

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ה אייר תשע"ח | דף היומי בבלי: זבחים כז.
דף היומי בהלכה: מסעיף מ"א עד סעיף מ"ו.
מוסרי: תורת הבית מ"ואף שהחויב" עד "והנה חוב".
קנין חכמה הלימוד השבועי: אבות פרק ה משנה כ עד פרק ו [עם פירוש רש"י] משנה ה' בדקדוק חברים'.

הדף היומי בהלכה

אדם ישן - האם חל עליו הכלל 'חי נושא את עצמו'?

ולהלכה - לא נאמר כלל זה לגביהם, ויש בהם איסור תורה של הוצאה. כמו כן, חולה, או אדם כפות, וכן תינוק שאינו יכול ללכת כלל - לא נאמר לגביהם הכלל של 'חי נושא את עצמו', והמוציאם לרשות הרבים עבור על איסור תורה של הוצאה, ואדם ישן - יש שהסתפק אם דינו כער, אך המתנמנם ודאי דינו כער. [שו"ע שח, מא, ומשנ"ב קנ, קנג וקנד, ושעה"צ קכז; ביאורים ומוספים דרשו, 155]

המוציא אדם בשבת מרשות היחיד לרשות הרבים, או מטלטל אדם ארבע אמות ברשות הרבים - אינו עובר על איסור תורה של מלאכת הוצאה, משום ש'חי נושא את עצמו', כלומר, שאדם חי מסייע כביכול לנשיאתו ומקל את כובדו בשעה שנושאים אותו, ולכן הוצאתו אינה כפעולה רגילה של הוצאה, בה אין החפץ הנישא מסייע לנשיאתו. אולם, הדבר אסור מדרבנן. ונחלקו תנאים אם כלל זה של חי נושא את עצמו נאמר גם לגבי בעלי חיים,

הדף היומי בהלכה

באיזה אופן מותר להוליך פעוט ברשות הרבים בשבת?

הרבים דאורייתא; וברשות הרבים דרבנן - יש אוסרים, ויש המתירים זאת בפעוט היכול לדדות מעצמו. ואף לדעת המתירים, אין זאת אלא כאשר הפעוט אכן גורר את רגליו על הקרקע, אך אם רגליו רק נוגעות בקרקע, ואינו הולך כלל - אסור הדבר לכל הדעות אף ברשות הרבים דרבנן. [שו"ע שח, מא, משנ"ב קנד, וביה"ל ד"ה שלא; ביאורים ומוספים דרשו, 156]

כאמור, תינוק שאינו יכול ללכת, אסור מדאורייתא לנושאו ברשות הרבים. ופעוט היכול לדדות, דהיינו שכאשר מוליכים אותו הוא נשען על המוליכו, אך מותר תמיד רגל אחת על הקרקע - נחלקו הפוסקים אם יש איסור תורה בהוצאתו לרשות הרבים, אך לכל הדעות, אסור הדבר מדרבנן. והולכת הפעוט ברשות הרבים באופן שאינו מדדה מעצמו, אלא גורר את רגליו על הקרקע, אף היא אסורה, אם מדאורייתא ואם מדרבנן, לפי השיטות השונות, בין אם הוא יכול לדדות מעצמו ובין אם אינו יכול. והאמור הוא ברשות

הדף היומי בהלכה

האם מותר לשחק בכדור בשבת? ואם כן - היכן?

לדעת השולחן ערוך אינם מוקצה, משום שהם מיוצרים מלכתחילה למטרה זו ושם כלי עליהם, ויש חולקים. ומשחק בכדור באופן של גלגולו על פני הקרקע - אסור לכל הדעות, מחשש שמא יבואו המשחקים ליישר את פני הקרקע לצורך המשחק. ואין להתיר לילדים לשחק באופן זה אף בחצר מרוצפת, מחשש שמא ישחקו בחצר שאינה מרוצפת. [שו"ע שח, מה, ומשנ"ב קנז-קנה; ביאורים ומוספים דרשו, 164-163]

לדעת השולחן ערוך, פיסת עץ או אבן שהילדים משתמשים בה ככדור למשחק - אסור לשחק בהן בשבת, משום שאין עליהן שם 'כלי' והן מוקצה. ולדעת הרמ"א מותר לשחק בהן, ויתכן שטעם ההיתר הוא משום שעצם הדבר שרגילים לשחק בו, הריהו כהכנת החפץ לשימוש של היתר, המתירה את טלטולו (ראה שו"ע לעיל, כב). והכדורים שבזמננו, המיוצרים בבית החרושת לשם משחק - יש אומרים שאף

הכל היו בטוחים שבגמר החתונה יסע דודי חזרה לביתו שבשכונת שערי חסד בירושלים. היתה זו הפתעה גמורה עבורנו כאשר הודיע שהוא מעונין לעשות את הלילה הזה בתל אביב

מדוע נשאר מרן הגרש"ז אויערבך למעמד 'פתיחת המתנות' לאחר חתונת אחיינו?

שלמה זלמן לעשות זאת. את התשובה לכך קיבלתי, כאשר ברבות הימים זכיתי גם אני להתעסק בצרכיו של בחור יתום והבאתיו לחופה. מרן קרא לי ואמר: "אני מקוה שתנהג עם החתן היתום כפי שנהגתי אני כלפיו". משלא הבנתי אל מה רומזים דבריו, הזכיר הגרש"ז את לינתו בלילה ההוא בתל אביב והסביר: "כל חתן וכלה מקבלים מתנות רבות ביום נשואיהם. אחד הרגעים המשמחים שלאחר החתונה הוא כאשר הזוג הצעיר פותח את המתנות ומתבונן בהן, ולאחר מכן ניגש להראותם להורים מצד החתן ומצד הכלה. אבל אתה", אמר הגרש"ז, "היית יתום, לא היו לך אב ואם, וידעתי שהרגע המשמח הזה של הצגת המתנות בפני ההורים ימנע ממך. אי לכך הסכמתי בדעתי שלמרות הקשיים הכרוכים בכך עלי להשאיר בתל אביב בלילה שלאחר נשואיך, כדי שתוכל להראות לי, לשושבינך, את כל המתנות שקבלתם..."

(אוצר היהדות)

סיפר הגר"י זילברשטיין מעשה מופלא שאירע עם מרן הגרש"ז אויערבך, שממנו נוכל ללמוד על צחצחות נפשו של אותו גאון ורבן של ישראל. הגר"י אויערבך, אחיינו של הגרש"ז, היה יתום מאב ואם ודודו הגרש"ז דאג לו לכל צרכיו. כאשר נכנס לחופה עם בת גילו שימש לו מרן כשושבין. החתונה התקיימה בתל אביב וגם החתן והכלה התגוררו בתקופה הראשונה בעיר זו. והנה, מספר הגר"י אויערבך, הכל היו בטוחים שבגמר החתונה יסע דודי חזרה לביתו שבשכונת שערי חסד בירושלים. היתה זו הפתעה גמורה עבורנו כאשר הודיע שהוא מעונין לעשות את הלילה הזה שלאחר החתונה בתל אביב. מי שהכיר את הגרש"ז ואת הקביעות שלו בתורה ובתפלה, ידע שהלילות של אותו צדיק מחוץ לחומות היו ספורים ביותר, אם בכלל. יקירי ירושלים שכאלה שכל מהותם וגדלותם ספוגה בירושלים של מעלה, קשה להם מאוד לשהות בעיר אחרת. ולמרות הכל עשה הגרש"ז את הלילה ההוא בתל אביב. במשך שנים, המשיך לספר, לא ידעתי מה היתה הסיבה שהביאה את רבי

פניני הפרשה

יהודי ירושלמי הגיע למרן הסטייפלר זצוק"ל וביכה את מר גורלו כי מציעים שידוכים לבתו ולרש אין כל, וגם משפחתו של החתן עניה ביותר. מרן הסטייפלר המריצו לסיים את השידוך

השידוך שהנחיל לעם ישראל את הקצות החושן

המריצו לסיים את השידוך באמרו, שהיה בעבר שידוך כזה עם רבי יוסף הלר שהשתדך עם משפחה עניה, והצדדים התייעצו עם ראש חכמי הקלויז המפורסם בברודי הגאון רבי חיים צאנזר זצ"ל, שיעץ לקיים את השידוך ואפשר שהבעל ימשיך לאכול אצל הוריו והכלה תמשיך לאכול אצל הוריה... ומשידוך זה נולד רבי אריה לייב הכהן הלר שהנחיל לכלל ישראל את הקצות החושן, השב שמעתתא וה'אבני מילואים'.

(מוסף שבת קודש יתד נאמן)

וְאִף גַּם זֹאת בְּהִיטָתָם בְּאַרְצֵי אֲבִיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים (ויקרא כו מד)
מרן החזון איש זצוק"ל הצביע פעם על דברי הגמרא במסכת מגילה על הפסוק "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם" - "שהעמדת להם בית רבי וחכמי דורות", ואמר במתק לשונו: "אמר הקב"ה לכלל ישראל, הא לכם את רבי עקיבא איגר, הא לכם את בעל הקצות החושן"... יהודי ירושלמי הגיע למרן הסטייפלר זצוק"ל וביכה את מר גורלו כי מציעים שידוכים לבתו ולרש אין כל, וגם משפחתו של החתן עניה ביותר. מרן הסטייפלר

כאשר שמע הרופא את דברי ה'חזון איש', התבטא: "אמת, בכל פעם הוא קולע את המטרה, אולם במקרה זה החטיא. אין סיכויים". עם זאת נעתר לבקשת האב וביצע את הניתוח

הדילמה הרפואית שהוכרעה מסוגיה במסכת עבודה זרה

הפוך בה והפוך בה דכולה בה ובה תהוי (אבות ה' כב)

סיפר רבי שמואל גריינמן גיסו של מרן החזו"א: באחד הלילות התדפק יהודי עגום ואובד עצות על דלת החזו"א. ילדו הקט מאושפז בבית חולים סמוך והוא חולה אנוש במוחו. הרופאים הגידו לאב שבלא ניתוח לא יאריך ימים, אבל הניתוח גופו עלול גם כן לנתק את פתיל חייו. רק מעטים יצאו חיים מניתוח מסובך כזה.

החזון איש הקשיב לדברי האיש בשכיבה, אחר כך עצם את עיניו ושכב דומם במשך קרוב לרביעית השעה תפוס שרעפים. לבסוף פקח את עיניו ושאל לזהותו של הרופא המועמד לנתח את הילד. כשהגיד לו את שמו הסכים שיעשה את הניתוח, ואמר לאיש שימסור לרופא בשמו שכדאי לנתח.

כאשר שמע הרופא את הדברים ששלח החזון איש אליו, התבטא: "אמת, בכל פעם הוא קולע את המטרה, אולם במקרה זה החטיא. אין סיכויים". עם זאת נעתר לבקשת האב וביצע למחרת את הניתוח, שנתארך כדי ששעות ויותר. כשסיים הרופא את מלאכתו העיר: "אם יקיץ הילד תוך עשרים וארבע

שעות, מוטב. ואם לא יקיץ, הקיץ עליו הקיץ".

משחלפו עשרים וארבע שעות ולא הקיץ, הרים הרופא את ידיו לאות יאוש. נחפז האב האומלל אל החזון איש וסיפר בשרון לב את הדברים ששמע מפי הרופא. אמר לו: "הזמן הקצוב אצלנו זה ע"ב שעות". לשמחת האב, תיכף כשמלאו ע"ב שעות התעורר הילד מתרדמת הניתוח, ותוך כמה שבועות החלים כליל עד שהלך ברגליו, והביאו אביו אל החזון איש שיברכהו.

כיון שנסתיימה הפרשה בכי טוב הרהיבו המקורבים ושאלו אותו מדוע כשבא אליו האיש בפעם הראשונה הפליג בדומייתו והתמהמה להשיבו. ועוד שאלו, מהו פשר המנין של ע"ב שעות. השיב להם החזון איש על ראשון ראשון: "האיש סיפר לנו את דברי הרופא שאם לא ינתחו עתיד הילד לחיות עוד מעט, נזקקנו אפוא לעיין בסוגיא דחוששין לחיי שעה שבמסכת עבודה זרה דף כ"ז ע"ב, מתחילת הענין ועד המסקנא שאין חוששין, שאם עושין ע"פ התורה יעלה הכל בטוב. ואילו השיעור של שבעים ושתיים שעות למדתי מתוך משנה מפורשת..." (מוסף יתד נאמן)

פניני הפרשה

פעם אחת ביו"ט ראשון של פסח שחל ביום ה', קרא בעל החנות לרב מרחוק בלי שום תואר כבוד, אלא: "אונגר, בוא הנה". הרב היה שם עם בנו הקטן

המאורע בעיר קפואר שבהונגריה שגרם לקידוש ה'

ואם בְּחַקְתִּי תִּמְאָסוּ... (ויקרא כו טו)

בלי שום תואר כבוד של רב אלא: "אונגר, בוא הנה". הרב היה שם עם בנו הקטן הגרי"ש זצ"ל, וניגשו יחד לפתח החנות. בעל החנות ביקשם להכנס לחנות, ונכנסו, אז ניגש האיש לקופה, הוציא מתוכה לחם ומצה ואמר להם: "הנה כאן חמץ", ונגס בשניהם כאחת. הרב אונגר הזדעזע מאד ולא יכול היה להוציא הגה מפיו. והנה בעודם עומדים שם צנח בעל החנות ארצה, כי אחזו השבץ ומת. העיר היתה כמרקחה. היו כאלה שטענו כנגד הרב והיו שראו בזה קידוש ה': ביום ראשון שאחרי כן היתה להלויה ונאסף המון רב מכל הכפרים שבסביבה. גם הרב הלך להלויה. כאשר שאל הבן את אביו מה ראה ללכת להלויה, אמר לו שמכיוון שנוסף קידוש ה' ע"י אותו אדם, בוודאי היתה לו זכות ולכן הלך להלויה. אחרי מאורע זה סגרו כל בעלי החנויות את חנויותיהם בשבת.

(מורשת אבות)

אביו של הגאון רבי יצחק שלמה אונגר זצ"ל, המחנה אברהם זצ"ל, היה רב העיר קפואר. היו שם כמאה ועשרים משפחות יהודיות, ומתוכן היו עשרים ושש משפחות שהחנויות שלהן היו פתוחות בשבת. רוב בעלי החנויות היו יהודים שלא למדו ולא ידעו, ועשו את מעשיהם מתוך ריחוק וחוסר ידיעה. הם היו כל כך רחוקים, עד שלא הועיל כלל הדיבור עמם.

לאחד מהם, ששנה ופירש ועשה את מעשיו להכעיס, היתה חנות גדולה במרכז העיר. בכל שבת כאשר המתפללים היו עוברים ליד חנותו לאחר צאתם מבית הכנסת, היה הלה עומד ליד פתח חנותו כשסיגריה בוערת בפיו וברוב חוצפתו היה אומר לכולם 'שבת שלום. הרב היה נמנע בדרך כלל מלעבור ליד פתח חנותו. פעם אחת ביו"ט ראשון של פסח שחל ביום ה', קרא בעל החנות לרב מרחוק

האם מותר להזהיר אדם מפני כניסה לשותפות שעלולה להזיק לו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

לחברו לספר לו את האמת. כך כותב החפץ חיים בהג"ה, ובביאורים ומוספים מציינים שהוא הדין לגבי כל חיסרון, שבאמת אינו חיסרון בעצם, אלא שאצל חברו הדבר נחשב לחיסרון גדול ואם היה יודע ממנו לא היה נכנס לשותפות, חובה לספר לו זאת.

אמנם, מוסיף החפץ חיים, שכל זאת רק כשהוא משער שלא יגיעו הדברים לאוזני אותו שותף, שהוא זה שגילה על מצבו הכלכלי. אבל אם יודע שהדברים יגיעו לאוזניו ותיגרם מכך שנהא ומחלוקת, אסור לו לספר, וישתמט מלהשיב, ויותר טוב שיאמר שאינו יודע.

על כל פנים עולה מהדברים, שבמקרה שהנזק מחמת השותפות אינו ודאי, וחברו אינו שואל אותו מפורשות על הדבר, אסור לו לגלות. וכן כתב הגר"י זילברשטיין לענין אדם שרוצה להשקיע את כספו אצל מישהו שיש חשש שעסקיו בפני התמוטטות, צריך למונעו מכך, אך לא יאמר לו בפירוש, אלא יאמר לו שיש השקעות טובות ובטוחות יותר. ואם לא יתקבלו הדברים על לבו נראה שיצטרך לאתר את איש העסקים ולבקשו שיגלה בעצמו למשקיע את מצבו.

היום עומדים אנו בחלק הצעירים שבסוף הלכות רכילות. הציור הראשון שכותב החפץ חיים הוא באדם שרואה שחברו רוצה להיכנס לשותפות עם מישהו, והוא מכיר את אותו אדם שאינו חושש לממון אחרים מפני טבעו הרע, שעליו להזהירו מפני השותפות [ושיהיו בזה כל התנאים המבוארים בכלל ט' סעיף ב]. ומה הדין באופן שהאדם חושש שהשותפות תזיק לחברו, לא בגלל טבעו הרע של השותף, אלא בגלל מצבו הכלכלי? בהגה"ה מוסיף החפץ חיים, שבאופן זה אסור לו לספר, דמנין לו שאכן יגיע היזק לחברו בגלל השותפות. ובביאורים ומוספים מביאים שיש מי שכתב, שאכן במקרה שברור שיגיע היזק מחמת כן, וכגון שכל העסק בנוי על חוסנו הכלכלי של השותף, חייב הוא לספר לחברו ולהזהירו מפני השותפות.

ואופן נוסף שבו חובה להזהיר את חברו מפני שותף שמצבו הכלכלי אינו טוב, למרות שלא ברור שהדבר יגרום נזק לעסק, הוא כאשר חברו שואל אותו במפורש על מצבו הכלכלי של אותו שותף, וניכר הדבר שאין הוא רוצה להיכנס לשותפות במידה שמצבו הכלכלי של השותף אינו טוב. באופן זה מותר

המוסר היומי

עניית 'יהא שמיה רבה' מעוררת עלינו את מידת הרחמים

מתוך לימוד המוסר היומי בספרי החפץ חיים:

ה' בכל יום בפרסום בבית המדרש. ובפרט בשבת קודש, שהוא יום קדוש מיוחד לתורה ולעבודה, מחויב כל איש ישראל להתאמץ בכל נפשו שיבלה יום הקדוש הזה בתורה ועבודה.

וכן אנו מחויבים להתחזק מאוד בשמירת התורה: שמירת שבת, נטילת ידים, ברכות הנהנין, ושאר המצוות דאורייתא ודרבנן, ואף במנהגי ישראל, בלא רפיון כלל! ובייחוד בזמן הזה, שקמים רבים להפך תורת ה' ולהשכיח שמו הגדול בעולם – אוי ואבוי שכך עלתה בימינו! – החיוב על כל אחד משלומי אמוני ישראל להתחזק בכל נפשו ומאודו בקיום התורה, כד מקום שידו מגעת.

[תורת הבית, מאמר 'עת לעשות לה', בשינויים קלים]

הנה חוב גדול על כל איש לקבוע תפילתו שלוש פעמים ביום בבית הכנסת דווקא, וברוב עם הדרת מלך, שהוא חיוב מדין השולחן ערוך והפוסקים. ולדעת הזוהר מקיימים בזה כשאומרים קדיש וקדושה מצנת עשה של 'יְקַדְּשֵׁנִי בְּתוֹךְ קְדוֹתֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ', וידוע התעוררות הרחמים שעושה בזה למעלה, כמו שאמרו: בשעה שישאל נכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונים 'יהא שמיה רבה מברך', הקב"ה מנענע ראשו ואומר, אשרי המלך שמקלסים אותו בביתו כך, מה לו לאב שהגלה את בניו וכו'. והלוא כל ישראל צריכים קעת לרחמים!

וכן מחויב כל אחד לקבוע לו עת לתורה בכל יום, ואם אפשר לו בחבורה בבית המדרש – אשרי לו, שמתקדש שם שמים מאוד על ידי זה. ויש חיוב להתחבר ולהתאגד יחד למען הרבות כבוד שמים, לעשות חבורות ללמוד תורת

אף כשפתח את הדלת לרווחה תוך כדי חריקה צורמנית, לא נרשמה שום תגובה מצד הרבי. עמד הבן במשך שעה ארוכה, מחכה שאביו ירים את עיניו מן הספר ויפנה אליו. אך זה לא קרה...

תיעוד מרגש על עמל התורה של מרן הפני מנחם והגרי"ש אלישיב זצוק"ל

הרב מנשה גליקזאהן

אם בְּהַקְטִי תִלְכוּ (ויקרא כו, ג)

וברש"י - יכול זה קיום המצוות כשהוא אומר ואת מצוותי תשמורו וגו' הרי קיום המצוות. אמור היא מה אני מקיים אם בחוקתיי תלכו "שתהיו עמלים בתורה". רש"י הקדוש שם דגש מיוחד על ענין העמלות, מלבד העניין של "והגית בו יומם ולילה" ישנה תביעה מיוחדת מעם ישראל להיות עמלים בתורה. כיצד הופכים לעמלים בתורה? להיות 'עמל בתורה' פירושו להתייגע בדברי הגמרא, להזיע כדי להגיע למתיקות התורה. בשביל להגיע למדרגה נעלה זו דרושים עמל ועבודה פנימית מול תחבולות היצר, להניח בצד חיי שעה ולעסוק בחיי העולם הבא.

כיצד קונים את עמל התורה?

מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, עמוד ההוראה אשר זכה להאיר את דורנו באור תורתו - כיצד הגיע לעמלות כזו, שכל מי שחסה אי פעם במחיצתו לא גמר להתפעם ממנה? מעבודה פנימית ומלחמה עיקשת ביצה"ר.

הסיפור הבא, יעיד על כוחות הנפש ששאב רבינו, עד שזכה להגיע לדרגות נישאות. היה זה בשנות צעירותו. קירות ירושלים העתיקים כוסו במודעות ענק המבשרות על בואו של החזן הדגול ר' יוסלה רוזנבלט, שאמור לשבות בירושלים וינעים בקולו את התפילות. רבינו, שהיה אז אברך צעיר, ראה את המודעות והתלהב. "הן מחבב הוא חזנות ומה רע אם ילך לשמוע את החזן הדגול?" מהרהר הוא בתוכו, אך אז החל ויכוח סוער בתוכו. קול אחד אומר לו: "יוסלה הינו חזן דגול ויר"ש, ומדוע לפספס הזדמנות נדירה?" ומצד שני עולה קול נוסף ואומר: "בשביל זה לסגור גמרא ולנדוד עד ביהכ"נ החורבה?" בסופו של דבר החליט לוותר על התענוג, שם את עקבותיו לעבר אוהל שרה אך אז חזר שוב אותו ויכוח פנימי בתוכו, מהרהר הוא: "הן אנשי ירושלים אנשי צורה הם והולכים הם בהמוניהם לעבר החורבה ולמה אגרע?" בעוד השאלה מהדהדת בתוכו, החליט רבינו להצטרף אף הוא להתענג מסלסוליו של החזן

הנודע, והחל עושה את דרכו, עד שהגיע סמוך ונראה לבית הכנסת החורבה. אוזניו כבר קלטו את קולו הרם של החזן המופלא, והוא התרגש מאוד, אך באותו רגע קפץ על עומדו.

"מזה להתרגש???" תוהה הוא בזעזוע, וכי ייתן להכניס בנפשו הזכה רגש אחר במקום רגש של לימוד הגמרא?? על אחר שב על עקבותיו בהחלטה נרגשת ודרמטית "מקומי הוא באוהל שרה!!" כך רכש מרן זצוק"ל את עמל התורה שפיעמה בקרבו עד יומו האחרון עלי אדמות. כיצד נראה עמל התורה?

בספר "פני מנחם" מובא סיפור על כ"ק מרן ה"פני מנחם" מגור המעיד על גדלותו ועמלותו בתורה. מרן בעל הפני מנחם היה יושב בחדר לימודו, רכון על ספריו הרבים ולומד בריכוז רב את סוגיות הש"ס. מפעם לפעם נוסף ספר לערימת הספרים שהיו על השולחן, וניגון הלימוד משובב כל לב בוקע ויוצא בהשתפכות, ניגונו של מרן הפני מנחם.

באחד הימים, נקש בנו על דלת חדר הלימוד. באותה העת, ישב הרבי בחדרו כמנהגו. שקוע הוא בלימודו הטהור עד כי לא שמע את נקישות הדלת. בנו של הרבי ידע היטב, שכשאביו לומד לא ישמע הוא את הנקישות. אמנם הייתה זו שאלה דחופה שאינה סובלת דיחוי, והוא החל להגביר את קצב הנקישות, אך לשווא, הרבי לא שם לב.

עקב דחיפות העניין, פתח את הדלת קמעה והציץ פנימה, אך עדיין היה הרבי שקוע. אף כשפתח את הדלת לרווחה תוך כדי חריקה צורמנית שנשמעה היטב, לא נרשמה שום תגובה מצד הרבי, כך עומד הבן בהשתוממות במשך שעה ארוכה, אין הוא רוצה להפריע ללימוד אביו. מחכה שאביו ירים את עיניו מן הספר ואז יפנה אליו אך זה לא קרה. רק לאחר זמן מה, הרים הרבי את עיניו הטהורות מן הספר תוך כדי מחשבה מאומצת בסוגיה הסבוכה שלמד, הבחין בבנו וניגש אליו.